
Aktuálne otázky a odpovede k spracovaniu daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2013

- **K uplatneniu § 49 ods. 3 zákona o dani z príjmov na predĺženie lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie 2013**

Otázka:

Aká je lehota na podanie daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2013 nadväzne na prechodné ustanovenie § 52t ods. 7 a 8 zákona o dani z príjmov, ktorým bola zrušená možnosť predĺženia lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2012 ustanovená v § 49 ods. 3 písm. a) a b) zákona o dani z príjmov? Vztáhujú sa ust. § 52t ods. 7 a 8 zákona o dani z príjmov aj na podanie daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2013?

Odpoveď:

Jedným z opatrení v rámci konsolidácie verejných financií pre obdobie rokov 2012 -2013 bolo aj zrušenie možnosti predĺženia (základnej) lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2012 podanom po 1. januári 2013 **okrem daňovníkov, u ktorých súčasťou príjmov sú aj príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí.**

Toto opatrenie bolo obsiahnuté v ust. § 52t ods. 7 a 8 zákona č. 395/2012 Z. z., ktorým sa menil a doplnil zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“). Z uvedeného vyplývalo, že možnosť predĺženia (základnej trojmesačnej) lehoty na podanie daňového priznania upravené § 49 ods. 3 písm. a) a b) ZDP za zdaňovacie obdobie roku 2012 sa vzťahovalo len na daňovníkom, ktorým plynuli príjmy zo zahraničia. Ak daňovník, ktorý **nedosiahol príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí** bol povinný podať toto daňové priznanie v základnej trojmesačnej lehote.

Správca dane za oneskorené podanie daňového priznania (ide o správny delikt) za zdaňovacie obdobie roku 2012 uplatní sankciu podľa § 155 zákona č. 563/2009 Z. z. daňového poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa znenia § 52t ods. 7 ZDP sa lehota ustanovená v § 49 ods. 3 písm. a) a b) ZDP nepoužije pri podaní daňového priznania, ktorého posledný deň lehoty na jeho podanie pripadne na kalendárny rok 2013.

Na základe uvedeného je zrejmé, že znenie § 52t ods. 7, 8 a 9 ZDP o postupe pri uplatnení lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov sa vzťahuje len na podanie daňového priznania, ktorého posledný deň lehoty na jeho podanie pripadne na kalendárny rok 2013, t.j. na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2012 (kalendárny rok 2012 alebo hospodársky rok 2012/2013), ktoré bol daňovník povinný podať v kalendárnom roku 2013.

To znamená, že daňové priznanie za zdaňovacie obdobie roku 2013 podá daňovník nadväzne na § 49 ods. 2 ZDP, t.j. do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, za ktoré za daňové priznanie podáva, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zároveň môže daňovník uplatniť aj predĺženie lehoty na podanie daňového priznania v rozsahu ako to ustanovuje § 49 ods. 3 písm. a), b) a c) ZDP; ak daňovník podá správcovi dane oznámenie pred uplynutím základnej lehoty na podanie daňového priznania aj bez udania dôvodu, predlžuje sa lehota na jeho podanie najviac o tri celé kalendárne mesiace; ak súčasťou príjmov daňovníka sú aj zdaniteľné príjmy zo zdrojov v zahraničí, **ktoré však sú v zahraničí zdaniteľné (t.j. sú predmetom dane a nie sú od dane oslobodené), predlžuje sa táto lehota najviac o šesť celých kalendárnych mesiacov. Ak príjmy plynúce zo zahraničia nie sú v zahraničí zdaniteľným príjmom a nie sú zdaniteľným príjmom ani podľa zákona o dani z príjmov, nie je dôvod na ďalšie predlžovanie lehoty na podanie daňového priznania. Uvedený postup na predĺženie lehoty na podanie daňového priznania sa vzťahuje na lehotu už pri podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie roku 2013. Táto podmienka predĺženia lehoty na podanie daňového priznania viažucej sa na zdaniteľné príjmy plynúcich zo zahraničia bola do § 49 ods. 3 písm. b) zákona o dani z príjmov doplnená zákonom č. 463/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z príjmov s účinnosťou od 1. januára 2014; vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie tohto legislatívneho spresnenia ust. § 49 ods. 3 písm. b) zákona o dani z príjmov neupravujú prechodné ustanovenia tejto novely zákona o dani**

z príjmov, daňovník, potom pri uplatnení možnosti predĺženia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roku 2013 sa už postupuje podľa tohto novelizovaného znenia § 49 ods. 3 písm. b) zákona o dani z príjmov, t.j. ak príjmy plynúce zo zahraničia nespĺňajú charakter zdaniteľného príjmu podľa domáceho daňového zákona alebo medzinárodnej zmluvy, nemožno uplatniť uvedené ustanovenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania najviac o 6 celých kalendárnych mesiacov, i napriek tomu, že daňovníkovi plynú príjmy zo zahraničia, pričom ale nejde o zdaniteľné príjmy podľa § 2 písm. h) zákona o dani z príjmov, t.j. musí ísť o príjem, ktorý je predmetom dane a nie je od dane oslobodený od dane podľa zákona o dani z príjmov ani medzinárodnej zmluvy.

Aj v poučení k daňovému priznaniu k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2013 v časti o lehote na podanie daňového priznania už je táto skutočnosť uvedená, t.j. že predĺženie lehoty o ďalšie 3 mesiace podľa §49a ods. 3 písm. b) zákona o dani z príjmov je možné len p v prípade, ak ide o zdaniteľné príjmy plynúce zo zahraničia.

- **K vykonaniu oznamovacej povinnosti v roku 2014 podľa § 49a ods. 8 zákona o dani z príjmov za kalendárny rok 2013**

Zákonom č. 463/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov bolo zo zákona o dani z príjmov vypustené znenie ust. § 49a ods. 8 zákona o dani z príjmov o oznamovacej povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby v prípade, ak táto osoba vykonala úhradu za vykonané služby fyzickej osobe v hotovosti, ktorá presiahla sumu 5 000 €, ktorá nebola evidovaná v ERP, ak z tohto príjmu nebol zrazený ani preddavok na daň. Je táto osoba povinná vykonať oznamovaciu povinnosť, ak takýto príjem bol vyplatený v hotovosti v priebehu kalendárneho roka 2013, keďže platnosť tohto ustanovenia pominula jeho vypustením zo zákona o dani z príjmov s účinnosťou od 1.januára 2014?

Odpoveď:

Ustan. § 49a ods. 8 zákona o dani z príjmov je účinné do 31. decembra 2013. Toto ustanovenie bolo zo zákona o dani z príjmov vypustené zákonom č. 463/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa aj zákon o dani z príjmov s účinnosťou od 1. januára 2014.

Dôvodom na vypustenie tohto ustanovenia je zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti (ďalej len „zákon o obmedzení platieb v hotovosti“), ktorý nadobudol účinnosť od 1. januára 2013.

Zákon o obmedzení platieb v hotovosti upravuje podmienky zákazu vykonávať platby v hotovosti, určuje výšku platby, nad ktorú nemožno vykonávať platby v hotovosti, ustanovuje limity platby v hotovosti, do výšky ktorej je možné vykonať platbu v hotovosti, upravuje pomerne prísny sankčný postih za porušenie zákazu platieb v hotovosti nad ním určenú sumu platby v hotovosti, postup správneho konania vo veci sankčného postihu.

Z dôvodu sprehľadnenia vzťahov medzi FO navzájom a medzi podnikateľmi a FO nepodnikateľmi sa do okruhu osôb, na ktoré sa zákon o obmedzení platieb v hotovosti vzťahuje sú podnikatelia [právnické osoby (PO) a FO] a zároveň aj FO – nepodnikatelia.

Pre úplnosť uvádzame, že suma platby v hotovosti, ktorú sa zakazuje odovzdať alebo prijímať v hotovosti podľa zákona o obmedzení platieb v hotovosti je:

- **5 000 €** v prípadoch platieb okrem platieb medzi FO – nepodnikateľmi, t. j. medzi podnikateľskými subjektmi.
- **15 000 €** v prípadoch, keď sa platba vykonáva len medzi FO – nepodnikateľmi.

Zákaz platieb v hotovosti, ktorá prevyšuje 5 000 € sa vzťahuje na právny vzťah medzi:

- PO navzájom,
- PO a FO podnikateľom,
- PO a FO nepodnikateľom,
- FO podnikateľom a FO nepodnikateľom.

Zákaz platieb v hotovosti, ktorá prevyšuje 15 000 € sa vzťahuje na právny vzťah medzi:

- FO nepodnikateľmi.

Na základe uvedeného oznamovacia povinnosť podľa § 49a ods. 8 zákona o dani z príjmov stratila význam, keďže platby v hotovosti nad 5 000 € sú podľa zákona o obmedzení platieb v hotovosti zakázané; zároveň sa odstráni aj administratívna náročnosť podnikateľov evidovať platby vykonané v hotovosti.

Za kalendárny rok 2013 daňovník oznamovacia povinnosť podľa § 49a ods. 8 zákona o dani z príjmov už nevykoná. Dôvodom je skutočnosť, že v roku 2014, keď by mal daňovník vykonať oznamovacia povinnosť už toto ustanovenie nie je účinné a bez prechodných ustanovení k tejto legislatívnej zmene zákona o dani z príjmov. To znamená, že od 1. januára 2013 nadobudol účinnosť práve zákon o obmedzení platieb v hotovosti, podľa ktorého fyzická osoba alebo právnická osoba nesmie od 1. januára 2013 vykonať platbu v hotovosti, ktorá prevyšuje sumu 5 000 € medzi podnikateľmi a 15 000 € medzi nepodnikateľmi s výnimkou druhu platieb, na ktoré sa limit zákazu platieb v hotovosti nevzťahuje podľa tohto zákona a nadväzne na prechodné ustanovenie, ktoré umožnilo osobám vykonať platby v hotovosti aj nad ustanovenú výšku do konca marca 2013.

- **K zrušeniu oznámenia o nezahrňovaní kurzových rozdielov do základu dane za zdaňovacie obdobie roku 2013 podľa § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov**

Naša spoločnosť v súlade s § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov doručila v decembri 2008 oznámenie o nezahrňovaní kurzových rozdielov vznikajúcich v účtovníctve do základu dane počnúc zdaňovacím obdobím roku 2009. V priebehu roka 2013 sa spoločnosť rozhodla, že ukončí nezahrňovanie kurzových rozdielov do základu dane a toto svoje rozhodnutie oznámila aj správcovi dane v decembri 2013. Je možné uplatniť toto oznámenie už za zdaňovacie obdobie roku 2013 alebo až za zdaňovacie obdobie roku 2014?

Odpoveď:

Postup zahrňovania kurzových rozdielov do základu dane vznikajúcich z nerealizovaného inkasa pohľadávok alebo neuhradených platieb záväzkov upravuje § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov.

Podľa § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov, ak daňovník **pred začatím zdaňovacieho obdobia** doručí správcovi oznámenie o nezahrňovaní kurzových rozdielov vznikajúcich v účtovníctve z dôvodu nezrealizovaného inkasa pohľadávok alebo neuhradených platieb záväzkov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do základu dane v období, v ktorom o nich účtuje, zahrnú sa tieto rozdiely do základu dane v tom zdaňovacom období, v ktorom došlo k inkasu pohľadávky alebo platbe záväzku.

Znenie § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov v platnom znení ustanovuje lehotu na doručenie oznámenia o nezahrňovaní kurzových rozdielov, ale neurčuje lehotu na podanie, resp. doručenie oznámenia o ukončení nezahrňovania týchto kurzových rozdielov do základu dane.

To znamená, ak do konca zdaňovacieho obdobia roku 2013 daňovník doručil správcovi dane oznámenie o ukončení nezahrňovania týchto kurzových rozdielov do základu dane, napr. na konci zdaňovacieho obdobia roku 2013, **zahrnie do základu dane za zdaňovacie obdobie roku 2013 (a aj v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach)** aj kurzové rozdiely vyčíslené v účtovníctve nezahrnuté do základu dane v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach.

Pre úplnosť poznamenávame, že podľa novelizovaného znenia § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov zákonom č. 463/2013 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2014 už daňovník nebude povinný oznamovať správcovi dane ani začatie ani ukončenie nezahrňovania kurzových rozdielov vznikajúcich v účtovníctve z dôvodu nezrealizovaného inkasa pohľadávok alebo neuhradených platieb záväzkov do základu dane. Túto skutočnosť vyznačí daňovník v podanom daňovom priznaní za príslušné zdaňovacie obdobie. Z dôvodu tejto legislatívnej úpravy § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov je už upravené – doplnené tlačivo daňového priznania, ktoré sa bude podávať už za zdaňovacie obdobie roku 2013, v ktorom daňovník uvedie tieto skutočnosti v tejto časti priznania. Uvedeným postupom sa zníži administratívna náročnosť daňovníka a aj správcu dane.

Spracoval: Ing. Juraj Jurčík, MBA
Bratislava 28. január 2014